

Beenbreuk

Kans op genezing afhankelijk van plaats en type breuk

In één dag tijd kreeg ik twee dieren met een beenbreuk te zien. Het eerste dier was een zoogkalf van bijna vijf maanden oud. Waarschijnlijk was het gekneld geraakt met zijn linkervoorpoot in een ruimte net onder het voerhek.

De veehouder had het rund in een kleiner strohok apart geplaatst. Het dier belastte de poot niet en er was een knik in het voorbeen te zien. De fractuur zat in het midden van de pijp van de voorpoot. Om de breuk beter te bekijken moest ik een verdovingsmiddel toedienen.

Ik kon de gebroken botdelen duidelijk onderhuids voelen. Aangezien de fractuur gesloten was en zich precies in het midden van de pijp bevond, besloten we meteen in te gipsen. Terwijl de veehouder hielp met het stabiliseren van de voorpoot, bracht ik eerst een polstering aan van watten, vervolgens een sneldro-

gende gipslaag van onder de klauwen tot boven de voorknie. Toen het gips gedroogd was, kon het dier weer bijkomen. Nu kan het gedurende enkele weken herstellen. Er is goede kans op genezing.

Bij de tweede veehouder ging het om een drachtig dubbeldoelrund van anderhalf jaar oud. Het dier was vermoedelijk uitgedegen op de rooster, had de achterpoot boven de hak gebroken en kon niet meer lopen. Omdat de pink ouder en zwaarder was dan het voorgenoemde kalf en omdat het om een open wond ging, had externe fixatie geen zin. De fractuur kon met gips ook onvoldoende gefixeerd worden. Besloten werd het dier snel uit zijn lijden te verlossen.

*Niels Groot Nibbelink,
vakkierdierarts rund en erkend herkauwer-
dierenarts*

De encyclopedie **Fracturen**

Beenbreuken zijn vaak een gevolg van trauma, bijvoorbeeld beknelling, uitglijden en neerkomen op een harde ondergrond of plotse draaibewegingen. Kalveren krijgen fracturen vaak door een harde verlossing of het verkeerd aanleggen van de verlostouwtjes. Ver-

loskoorden of -kettinkjes moeten onder de bijklauwtjes liggen met de sluiting aan de voorzijde van het pootje. Dat voorkomt het overstrekken van de kogel tijdens het trekken en vermindert de kans op fracturen. Sommige fracturen bevinden zich midden in het

been, andere aan de rand. Mogelijkheden zijn een barst in het been of een stuk bot dat losgeslagen is (schilfer), maar vaak is een fractuur totaal. Het is niet gangbaar om van botbreuken bij runderen een röntgenfoto te maken. Vaak gaat een fractuur gepaard met verschijnselen zoals kraken, voelbaar losse fragmenten, een afwijkende stand van het been en erge pijn. De diagnose is vaak eenvoudig, soms lastig, zeker bij extreem bevreemde dieren.

De prognose op genezing hangt af van diverse factoren zoals de plaats van de fractuur, leeftijd en gewicht van het dier en complicaties zoals open fracturen met wondinfectie of bijvoorbeeld beschadigde zenuwen, bloedvaten en spieren.

De beenderen groeien alleen maar aan elkaar bij immobilisatie van de breuk. In de praktijk betekent het dat de twee aanpalende gewrichten stabiel worden gehouden door een gipsverband. Dit is enkel mogelijk bij fracturen onder de hak (achterbeen) of onder de carpus (voorpoot). Bij hogergelegen beenbreuken is het aan te raden om met pinnen te werken die door de verschillende beenfragmenten gaan en die buiten de huid met elkaar verbonden zijn.

Na ingipsen is het belangrijk om te controleren of het gips goed blijft zitten. Bij snelgroeiende, jonge dieren moet het gips na twee weken vernieuwd worden, bij oudere dieren kan het gips vier tot zes weken blijven zitten.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie over dit onderwerp?
Raadpleeg uw dierenarts